

Küresel Merkez Bankaları Genişlemeci Adımları Artırdı

3 Mart Salı günü acil toplantı ile politika faizini 50 baz puan indiren FED, Kovid-19 ve petrol piyasasındaki gelişmeler sonucu resesyon endişelerinin canlanmasıyla 15 Mart tarihinde acil toplanarak politika faizini 100 baz puan daha indirerek yüzde 0-0,25 aralığına çekti. Daha önce Bankalar arası piyasada Dolar likiditesini artırmak için REPO piyasasındaki alımlarını artıran FED bu kez 700 milyar dolarlık tahvil alım programına başlayacağını ilan etti ve küresel finansal krizden bu yana dördüncü kez miktarsal genişleme (QE4) programı uygulamış oldu.

Açıklama yapan FED başkanı POWEL negatif faiz politikasının ABD ekonomisi için uygun olmadığını belirtti. Dolayısıyla bu ifade, önümüzdeki dönemde para politikasında genişlemeci bir adım gerekmesi durumunda miktarsal genişlemenin boyutunun artacağı şeklinde yorumlandı.

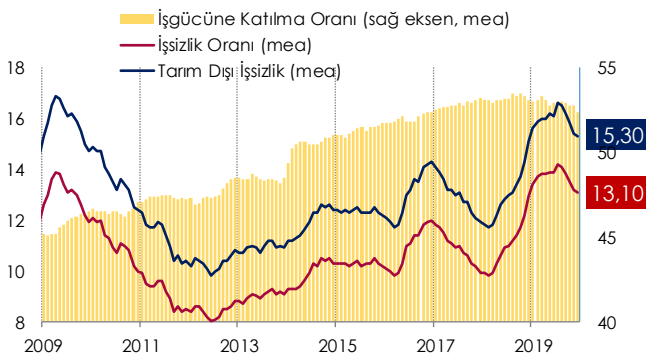
Diğer yandan, Avrupa, ABD, Kanada, İngiltere, Japonya ve İsviçre Merkez Bankaları dolar likiditesini kontrol edebilmek için kendi aralarında ortak SWAP kanalı kurdular.

Japonya Merkez Bankası, Borsa fonlarından alacağı tutarı 112 milyar dolar seviyesine çıkardı.

Avrupa Merkez Bankası ise yıl sonuna kadar geçici olmak üzere 120 milyar avroluk ek varlık alım programı açıkladı.

İşsizlik oranı Aralık ayında yüzde 13,7 olarak gerçekleşti

İşsizlik Oranları (mea, %)

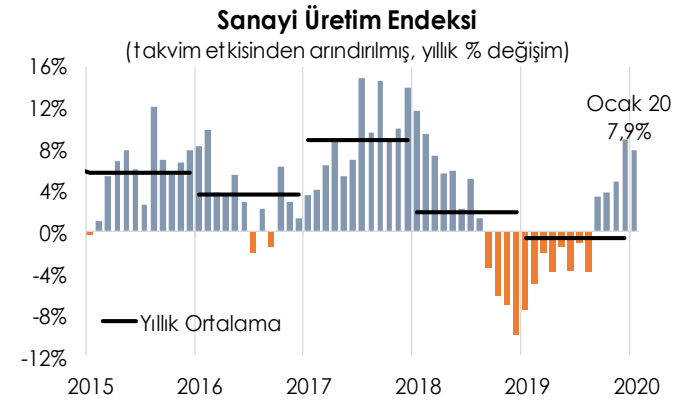
İşsizlik oranı Aralık ayında 0,4 puan artarak yüzde 13,7'ye yükselirken geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre 0,2 puan yukarıda kaldı. 2019 yılında ortalama yüzde 13,7 olarak gerçekleşen işsizlik oranı 2005 yılından bu yana açıklanan serinin ortalamasının (yüzde 10,3) üzerinde kaldı. Öte yandan mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı yüzde 13,1'e geriledi.

Genç işsizlik oranı Ağustos ayında yüzde 27,4 ile açıklanan serinin tarihi yüksek seviyesine çıkmıştı. İşsizlik oranındaki gelişmelere paralel olarak Aralık ayında yüzde 25 seviyesinde gerçekleşti.

İş aramayıp çalışmaya hazır olanların da dahil olduğu geniş tanımlı işsizlik oranı geçtiğimiz yıl Aralık ayında yüzde 19,3 iken bu yıl yüzde 19,9'a yükseldi.

Sanayi ve hizmet sektöründe istihdam artışı gözlenirken inşaat ve tarım sektörlerindeki istihdam azalışının zayıfladığı izlenmekte.

Sanayi üretimi Ocak ayında yüzde 7,9 arttı.

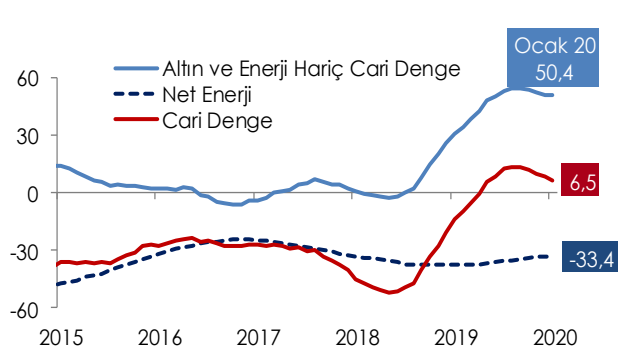

Takvim etkisinden arındırılmış (tea) verilere göre sanayi üretimi Ocak ayında yıllık bazda yüzde 7,9 oranında artış kaydetti.

Bununla birlikte mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilere bakıldığında önceki aya göre sanayi üretiminin yüzde 0,2 oranında gerilediği görülmekte. Aylık gerilemede otomotiv sanayinin yüzde 4 oranında gerilemesi öncü rol oynamakta.

Cari denge Ocak ayında 1,8 milyar dolar açık verdi.

Cari İşlemler Dengesi (yıllık, milyar dolar)

Ödemeler dengesi yapılan metodolojik düzenleme ile birlikte GTS verilerini içerecek şekilde yayınlanmaya başladı. Buna göre 2019 yılında önceki yöntem ile 1,7 milyar dolar cari fazla verilmişken yeni yöntemle göre 8 milyar dolar fazla verildi.

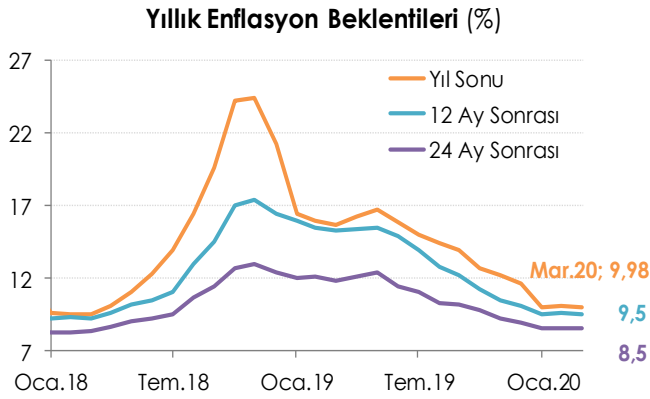
Yeni yöntemle göre yayınlanan verilerde cari işlemler dengesi Ocak ayında 1,8 milyar dolar açık verdi. Böylece 12 aylık birikimli cari denge 6,5 milyar dolar fazla olarak gerçekleşti.

Yıllık bazda, net enerji ithalatı 33,4 milyar dolar olarak gerçekleşirken net altın ithalatı 10,5 milyar dolar oldu. Böylece, Altın ve Enerji Hariç Cari Denge 50,4 milyar dolara geriledi.

Ocak ayında yıllık bazda 2,8 milyar dolar net finansman çıkışı yaşanırken net hata ve noksan kaleminde 3,6 milyar dolar tutarında çıkış gerçekleşti.

2020 yılı Ocak ayında uzun vadeli dış borç çevirme oranı bankacılık sektöründe yüzde 73,5'ten 73,9'a, özel sektörde ise yüzde 89,5'ten 90,6'ya yükselmiş oldu.

TCMB Beklenti Anketi

Ankette 2020 yılı sonu enflasyonu yüzde 9,98 olarak tahmin edilirken, Mart ayı ağırlıklı ortalama fonlama maliyeti beklentisi yüzde 10,27'e indi. Ankette 2020 yıl sonu dolar kurunun yıllık bazda yüzde 12'nin üzerinde artışla 6,5117 düzeyinde olacağı beklenmekte. Aralık ayı anketinde 2020 yılı büyüme beklentisi yüzde 3,2 iken Mart ayı anketinde yüzde 3,3'e yükseldi. Cari denge beklentisi ise 12 milyar dolar açık olacağı yönünde.

Veri Takvimi

16 Mart 2020 Pazartesi	Bütçe Gerçekleşmeleri Özel Sek. Yurtdışı Kredi Borcu Konut Satış İstatistikleri
17 Mart 2020 Salı	FOMC, FED PPK KV Dış Borç İstatistikleri Konut Fiyat Endeksi
19 Mart 2020 Perşembe	TCMB Para Politikası Kurulu Dış Ticaret Endeksleri Haftalık Para Banka
20 Mart 2020 Cuma	Merkezi Yönetim Borç Stoku

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER	2015	2016	2017	2018	2019	Son 3 Veri		
BÜYÜME						19.Ç2	19.Ç3	19.Ç4
GSYH (milyar USD)	862	863	853	789	754	175	202	206
GSYH (milyar TL)	2.339	2.609	3.111	3.724	4.280	1.023	1.146	1.190
Kişi Başına Gelir (USD)	11.019	10.883	10.602	9.693	9.127			
Büyüme Oranı (%)	6,1	3,2	7,4	2,6	0,9	-1,6	1,0	6,0
Net İhracatın Katkısı (puan, %)	0,6	-1,3	0,1	3,6	2,3	5,7	-0,2	-4,7
ENFLASYON (yıllık, %)						Ara.19	Oca.20	Şub.20
TÜFE	8,8	8,5	11,9	20,3	11,8	11,84	12,15	12,37
Yurt İçi ÜFE	5,7	9,9	15,5	33,6	7,4	7,36	8,84	9,26
İŞGÜCÜ PİYASASI						Eki.19	Kas.19	Ara.19
İşsizlik Oranı (ort. %)	10,3	10,9	10,9	11,0	13,7	13,4	13,3	13,7
İşgücüne Katılım Oranı (%)	51,3	52,0	52,8	53,2	51,8	53,0	52,5	51,8
DÖVİZ KURLARI						Kas.19	Ara.19	Oca.20
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	99,17	93,58	86,33	76,36	76,08	77,40	76,08	75,65
USD/TL	2,91	3,54	3,81	5,27	5,95	5,76	5,95	5,98
EUR/TL	3,18	3,70	4,55	6,03	6,66	6,35	6,66	6,58
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	3,05	3,62	4,18	5,65	6,30	6,05	6,30	6,28
DIŞ TİCARET (GTS, 12 aylık, milyar USD)						Kas.19	Ara.19	Oca.20
Dış Ticaret Dengesi	-62,6	-52,9	-74,2	-54,0	-29,5	-26,9	-29,5	-31,6
İhracat	151,0	149,2	164,5	177,2	180,9	180,1	180,9	181,8
İthalat	213,6	202,2	238,7	231,2	210,3	207,0	210,3	213,4
Karşılama Oranı (%)	70,7	73,8	68,9	76,6	86,0	87,0	86,0	85,2
ÖDEMELER DENGESİ (12 aylık, milyar USD)						Kas.19	Ara.19	Oca.20
Cari İşlemler Dengesi	-32,4	-31,5	-46,6	-28,3	1,7	9,8	8,0	6,5
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-3,8	-3,7	-5,5	-3,3	0,2	1,2	1,0	0,8
Finans Hesabı	-22,9	-22,1	-46,2	-7,8	2,9	4,2	4,5	-2,8
Doğrudan Yatırımlar (net)	-14,2	-10,8	-8,4	-9,4	-5,5	5,8	5,5	5,5
Portföy Yatırımları (net)	15,3	-6,4	-24,1	3,1	1,1	-2,3	-1,2	-8,6
Diğer Yatırımlar (net)	-12,3	-5,7	-5,6	8,8	1,0	0,7	0,2	0,3
Rezerv Varlıklar (net)	-11,8	0,8	-8,2	-10,4	6,3	7,7	6,3	0,1
Net Hata ve Noksan	9,5	9,4	0,3	20,4	1,2	-6,3	-6,2	-3,6
BÜTÇE (Kümülatif, milyar TL)						Kas.19	Ara.19	Oca.20
Harcamalar	506,3	584,1	677,7	830,8	999,5	895,4	999,5	100,7
Faiz Harcamaları	53,0	50,2	56,7	74,0	99,9	95,8	99,9	12,7
Faiz Dışı Harcamalar	453,3	533,8	621,0	756,8	899,5	799,6	899,5	87,9
Gelirler	482,8	554,1	630,3	758,0	875,8	802,5	875,8	122,2
Vergi Gelirleri	407,8	459,0	536,0	621,5	673,3	613,2	673,3	67,4
Bütçe Dengesi	-23,5	-29,9	-47,4	-72,8	-123,7	-92,9	-123,7	21,5
Faiz Dışı Denge	29,5	20,3	9,3	1,1	-23,8	2,8	-23,8	34,2
Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-1,0	-1,1	-1,5	-2,0	-2,9	-2,6	-2,9	-2,5
BORÇ STOKU (12 aylık, milyar TL)						Kas.19	Ara.19	Oca.20
Merkezi Yönetim								
İç Borç Stoku	440,1	468,6	535,4	586,1	755,1	722,2	755,1	761,9
Dış Borç Stoku	238,1	291,3	341,0	481,0	573,8	552,0	573,8	574,3
Toplam Borç Stoku	678,2	760,0	876,5	1067,1	1328,8	1274,2	1328,8	1336,2
Genel Yönetim						19.Ç1	19.Ç2	19.Ç3
AB Tanımlı Borç Stoku	643,3	735,4	878,3	1134,0		1222,7	1293,1	1319,6
AB Tanımlı Borç Stoku / GSYH(%)	27,5	28,2	28,2	30,4		31,7	32,4	32,1
BANKACILIK SEKTÖRÜ (milyar TL)						Kas.19	Ara.19	Oca.20
Krediler	1.484,3	1.733,6	2.097,3	2.393,1	2.654,4	2.595,0	2.654,4	2.681,9
İhracat Kredileri	115,4	140,7	174,2	245,7	274,7	263,7	274,7	275,3
Türk Eximbank İhracat Kredileri	43,2	61,6	80,3	129,5	142,9	138,7	142,9	139,0
Türk Eximbank'ın Payı (%)	37,4	43,8	46,1	52,7	52,0	52,6	52,0	50,5
SYR (%)	15,6	15,6	16,8	17,3	18,4	18,63	18,40	18,42
TGA (%)	3,1	3,2	3,0	3,9	5,4	5,23	5,36	5,34